A°. 1856. N°. 274.

DINGSDAG 18 NOVEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT 18 November.

Uit N. Amerika is de tijding ontvangen, dat de heer *Buchanan* is benoemd tot president van de N. Amerikaansche Unie met 174 stemmen. Kolonel *Fremont* had 114 stemmen bekomen en de heer *Fillmore* 8.

De Demokratische partij, en tevens de slavenhoudende staten hebben dus gezegevierd. Het eigenbelang spreekt te luide, dan dat het niet door alle mogelijke middelen zou zoeken te overwinnen, en men had dus de zegepraal van den heer *Buchanan* wel verwacht. Het zal nu slechts de vraag wezen of de heer *Buchanan*, aan het hoofd van een magtigen staat geplaatst, niet eenigzins zijne gevoelens zal matigen, die hij te Ostende durfde uiten, en die in geheel Europa zoo groote opschudding verwekten. Men mag en moet het hopen.

Het herstel van de eenheid van inzigten der Westmagten, omtrent de punten, die tot dusverre tot eenig verschil hadden aanleiding gegeven, blijft zich bevestigen en is ontegenzeggelijk van gewigt. Men geeft thans te kennen, dat Rusland als schikkingsvoorstellen aanbiedt, dat het Slangeneiland door eene gemengde kommissie zal bezet worden, terwijl het Bolgrad geheel aan Moldavië zou afstaan. Door zulk een aanbod zou Rusland op nieuw blijk geven van welwillendheid. De bedoeling, zegt men, die Rusland hiermede vooral zou hebben, zou weezen, dat het daardoor regt zou hebben, thans ook de spoedige ontruiming van de Zwarte zee en de Donauvorstendommen te vorderen. Men brengt daartegen echter in 't midden, dat Oostenrijk zich waarschijnlijk wel zal beroepen op den wintertijd, waardoor het onmogelijk zou wezen zijne troepen de Donau-streken thans te doen verlaten, en dat Engeland dan in die bezetting door Oostenrijk grond zal vinden, om ook in de Zwarte zee te blijven. Rusland zou zoo doende zijne bedoeling toch niet bereiken. — Intusschen meent de oppositie— partij in Engeland, dat lord *Palmerston* te gewaagd spel speelt, met zijn agressieve staatkunde, waardoor Brittanje ten slotte alleen het weinig te vertrouwen en zwakke Oostenrijk aan zich zal verbinden. De *Ass. Nat.* zegt reeds, dat Frankrijk wel de bondgenoot, maar niet het instrument van Engeland mag wezen. Zulke gezegden zouden op den duur kwaad zaad in Frankrijk strooijen; Engeland moge dus van lieverlede wat toegeeflijker worden.

Hoe goed het tusschen Engelaud en Oostenrijk is, moge ook hieruit blijken, dat de Britsche gezant persoonlijk wordt genoemd, onder de velen, die met 't Weener hof naar Italië zijn op reis gegaan. Door eene af te kondigen amnestie wil de keizer zich in Lombardije meer sympatie verzekeren. — Intusschen dreigt Oostenrijk, naar men van eene enkele zijde berigt, een ernstig gevaar, als het zich bevestigt, dat er een huwelijk op til is tusschen koning *Victor Emanuel* van Sardinie en *Maria* van Rusland, wed. van den hertog *van Leuchtenberg*. Dit zou eene bedreiging van Rusland tegenover Oostenrijk wezen, die Weenen een duistere toekomst zou bereiden. Rusland, dat gegronde reden van misnoegen tegen het huis van Habsburg heeft, in verbond met den aartsvijand van dat Huis in Italië!

De koning van Napels heeft weder aan eenigen amnestie verleend o. a. aan den hertog *van Serradifallo*, die in 1848 voorzitter was van den Siciliaanschen Senaat en die als zoodanig de kroon van Sicilië aan den hertog van Genua had aangeboden.

In Madrid broeit weder een onweder; alle brieven en bladen gewagen daarvan; alleen de Progressisten en gematigden raden hunne partijgenooten aan geen deel te nemen aan eenige poging tot onrust; het zijn dus de klerikalen, die het oproer zullen te baat nemen, om *Narvaëz* omver te werpen. Het is steeds gezegd, dat Spanje den weg der reaktie geheel zou afloopen, zoodra *O'Donnell* zich van *Espartero* gescheiden had. Dit zal gebeuren, zoo beweert men, wat men daartegen ook tracht te doen. Het is de weg der konsekwentie!

Per telegraaf wordt ons uit 's Hage berigt, dat eene missive is ingekomen van het overlijden van den generaal *Spengler*, oud Minister van Oorlog. De interpellatien van de heeren *Meeussen* en *Hoijnck* zijn bepaald op Donderdag; de diskussien over de Staatsbegrooting van 1857 op Vrijdag.

— Bij Kon. besluit is aan *C. M. Macquelyn*, wed. van *J. C. Broers*, in leven hoogleeraar aan de hoogeschool te Leyden, — en aan *C. G. Breidesteijn*, genaamd *Breitenstein*, gewezen hortulanus bij de hoogeschool te Utrecht, verleend een pensioen, van *f* 841 en *f* 333 's jaars.

— Bij Kon. besluit is aan den thans met verlof hier te lande aanwezigen officier van gez. 3. kl. *J. Schwartz*, van 't Indiesch leger op verzoek, eervol ontslag verleend, onder toekenning van pensioen.

:— Men schrijft ons uit 's Hage van gister.

„Z. M. heeft aan den heer mr. *H. W. R.* baron *van Goltstein tot Oldenaller*, voorloopig de funktien opgedragen van Grootmeester van het Huis van H. M. de Koningin-moeder, ter vervanging van den heer mr. *W. R.* baron *van Tuyll van Serooskerken*, die zich thans met verlof op eene buitenlandsche reis bevindt."

*— De Tweede Kamer der Staten Generaal heeft heden ochtend ten 11 ure weder eene zitting gehouden.

Zaturdag en Maandag hebben de afdeelingen zich bezig gehouden met het onderzoeken van verschillende aanhangige wetsontwerpen.

Daar thans ook de antwoorden der regering zijn medegedeeld op hoofdstuk III (buitenland) en op de wet op de middelen (van welke beide stukken we heden wegens plaatsgebrek geen verslag kunnen leveren, dit morgen hopende te doen) zullen de beraadslagingen over de ontwerpen der begrootingswetten nog deze week bijna zeker een aanvang nemen.

— Uit de officiële opgaaf der opbrengst van de rijks middelen, gedurende de *tien* eerste maanden van dit jaar blijkt, dat zij heeft bedragen *f* 46.228.910, terwijl de opbrengst van dezelfde middelen gedurende gelijke tien maanden van het vorig jaar 1855 is geweest *f* 45,482,969. Zoowel de direkte belastingen, als de in- en uitgaande regten, de akzijnsen, de waarborg, de indirekte belastingen en de posterijen hebben een meerder bedrag opgeleverd; de loterij alleen iets minder.

— In het voorloopig verslag, betreffende de voordragt op de wijziging van de regten op den in- en uitvoer van den visch, komt voor, dat men schier eenstemmig heeft verklaard, zich met de hoofdbepalingen, de opheffing namelijk van de verbods-bepalingen van den invoer van visch en haring, te kunnen vereenigen. Verscheidene leden zouden, in het belang der min gegoede bevolking, een geheelen vrijdom van regten op den invoer hebben gewenscht; doch vele andere leden hebben, om de bijzondere omstandigheden, in welke de zeevisscherij verkeert, een matig regt niet onraadzaam geacht.

— Het bekend maken door den Bruss. *Indépendance* van 't geen op het Vrijhandelskongres te Brussel is gesproken, heeft tot eenige aanvallen tegen onzen hoogleeraar *Ackersdijck* aanleiding gegeven, aanvallen die van zeer heftigen aard waren, maar waarvan we met geen enkel woord hebben gewag gemaakt, vooral omdat de toon dier aanmerkingen weinig strookte met het bewustzijn, dat wij hebben van de uitnemende bekwaamheid van den man, die zich wegens zijne konsekwentie en soms bijna te doorzettend karakter, enkele malen toch ook on-vrienden maakt. Deze hebben gretig gebruik gemaakt van de gelegenheid, die zich aanbood, hem te verguizen; die verguizing heeft vooral hier ter stede nog al sensatie gemaakt. Wij verheugen er ons thans des te meer over, de volgende mededeelingen dienaangaande uit de *Gids* te kunnen opnemen:

„Professor *Ackersdijck* heeft de schuldbekentenis voor Nederland op zich genomen, maar ze heeft helaas! onaangename gevolgen voor hem gehad. De snelschrijvers, hoe uitmuntend zij zich over 't geheel hebben gekweten van hunne zoo moeijelijke taak, hebben toch aan zijne zijde (van den heer *Ackersdijck*), door het verkeerd weergeven, eens van twee letters maar, en een paar maal door het weglaten van geheele zinsneden, den schijn gegeven van ongerijmdheden en dwaasheden te bevatten, zoo als twee natuurlijk anonyme schrijvers in het *Handbl.* van 1 Oktober jl. en in de *Amst. Ct.* van 18 Oktober jl., zich daarover wel gelieven uit te laten. Wij zullen den goeden naam van professor *Ackersdijck* niet handhaven; het ware aanmatiging onzerzijds; hij zelf zal die taak beter op zich kunnen nemen, bijaldien bij zulk geschrijf, in zoo onhoffelijken vorm, een antwoord waardig keurt.

„En wat is nu de oorzaak van die, velen mogelijk wat apokrief voorkomende, verkeerde mededeeling van de woorden des sprekers? Eenvoudig deze: Professor *Ackersdijck* spreekt zacht, zóó zacht zelfs, dat zijne rede gedurig gestoord werd door het geroep: „plus haut! plus haut!" Wat wonder nu, dat de snelschrijvers hem moeijelijk hebben kunnen verstaan en zijne woorden dikwijls verkeerd opgevangen, dikwijls ook geheel niet hebben gehoord? Een aantal fouten in de redevoering van andere sprekers, hier te lande niet opgemerkt, leverden daarvan het bewijs. Wij erkennen, bij alle toejuiching, die wij den spreker schenken over zijne veroordeeling onzer beschermende suikerwet, hadden wij toch gaarne het cijfer van de tegenwoordige opbrengst genoemd gezien, ter betere waardering van onze wetgeving, maar wij maken hem daarvan geene zóó groote grieve, om hem van *dwaasheden* en *ongerijmdheden* te betigten, ja een toon te voeren, als de *Amst. Ct.*, die meer dan ongepast is te noemen tegenover de jaren en de kennis van prof. *Ackersdijck*, maar die gemakkelijk is aan te slaan, als men zich verschuilt achter den mantel der anonimiteit. Niet anoniem, maar ruiterlijk met zijn naam is prof. *Ackersdijck* meermalen voor de belangen onzer natie moedig in de bres gesprongen, en hij heeft niet versaagd, al moest hij zich ook door een onzer ministers daarvoor met den scheldnaam van „pamflettist" hooren bestempelen. En het gezond verstand, ja de goede trouw van zulk een man dadelijk en openlijk in de dagbladen in twijfel te trekken, zonder zich eerst te verzekeren, of de mededeeling in die bladen ook onjuist zou zijn, waaraan een ieder dadelijk bij de lezing moest denken, dat is onedel. Het is een treurig bewijs voor onze natie, hoe weinig bewezen diensten erkend worden."

— Naar wij vernemen heeft het Nederlandsche komitee voor de Internationale vereeniging van de tariefshervorming den 1. dezer te Amsterdam zijne eerste algemeene vergadering gehouden. Het komitee was zamengesteld als volgt: de heeren *A. van Bosse*, lid der Tweede Kamer, voormalig minister van finantien, president; *P. N. Muller*, reeder en handelaar te Amsterdam, sekretaris; prof. *Ackersdijck*, hoogleeraar aan de hoogeschool te Utrecht; *Mees*, sekretaris van de Nederlandsche bank te Amsterdam: *J. L. de Bruijn Kops*, chef de bureau aan het ministerie van finantien; prov. *Vissering*, hoogleeraar in de staatshuishoudkunde aan de hoogeschool te Leijden, *J. C. Reepmaker*, sekretaris van de Kamer van Koophandel te Rotterdam; *Hendrik Muller Szoon*, handelaar, assuradeur, reeder en konsul van Nieuw Grenada te Rotterdam; *H. A. Wijnne*, lid der Kamer van koophandel te Groningen, en *van den Bosch*, te Wilhelminapolder.

Ook de heer *Sloet tot Oldhuis* werd uitgenoodigd om als lid van het komitee op te treden, doch tijdens de vergadering was zijn antwoord nog niet ingekomen.

*— Een partikulier schrijven van Paramaribo van den 21. Oktober berigt ons het volgende:

„De weêrsgesteldheid is hier zeer gunstig, de gezondheidstoestand der bevolking, vooral die der schepelingen en het garnizoen is bijzonder wel.

„De toestand der plantageslaven laat ook niets te wenschen over; ongeregeldheden hebben er in den laatsten tijd niet plaats gevonden. Sedert er betere verordeningen zijn gekomen voor die plantages, waar nog waterwerken bestaan, heeft het lot dier slaven eene zeer gunstige verandering ondergaan, daar de werkzaamheden over het algemeen daar véél te zwaar waren. — In het tijdschrift, uitgegeven van wege de Nederl. maatschappij ter bevordering der afschaffing der slavernij enz., komt een artikel voor omtrent *den vrijkoop van slaven in Suriname*. Van deze maatschappij en hare handelingen is in de kolonie zeer weinig bekend; wenschelijk ware het, dat de vrijmaking der slaven langs dien weg op grootere schaal konde plaats vinden, en de bijdragen hiertoe in Nederland meer algemeen werden, opdat

er grootere sommen toe konden worden besteed. — Er wordt hier jaarlijks aan een groot aantal slaven de vrijheid gegeven, terwijl andere weêr in de gelegenheid worden gesteld zich zelve vrij te werken, en meermalen worden slaven vrijgekocht door volkomen belanglooze personen, die het geld aan deze slaven voorschieten en hen in de gelegenheid stellen dit bij gedeelten van hunne verdiensten terug te geven. — Maar aan den anderen kant hebben er ook nog gedurig slaven kwellerijen van hunne meesters te verduren, die, niettegenstaande de meeste surveillance der politie, niet altijd aan het licht komen.

„Den 12. is er eene vergadering gehouden van leden van 't *Prot. Surin. Mettray*, waarvan voor eenigen tijd ook door uw blad is gesproken. Na eene toelichting van den goeverneur, die o. a. te kennen gaf, dat hij bij de Moraviesche Broedergemeente en bij de R. Kath. geestelijkheid te vergeefsch eenige medewerking had gezocht, om de opvoeding der armenkinderen te verbeteren, daar bij beiden bezwaar bestond tegen eene vereenigde opvoeding van kinderen, tot verschillende gezindten behoorende, heeft de heer *Conradi* verslag uitgebragt. Door medestichters, leden en donateurs is voor *Sur. Mettray*, met de *f* 1000.— door de regering geschonken, eene som van *f* 7000 bijeengebragt. Er is vervolgens een bestuur benoemd. De aanbouw van de boerenwoning is met ijver begonnen. Men hoopt echter nog steeds op meer deelneming in de stichting, ook uit het Moederland."

*— Naar men verneemt, zijn in de zitting van het Kantongeregt te dezer stede, van den 14 Nov. 1856, 32 personen tot boete of gevangenis verwezen, ter zake van:

2 wanorde op den openbaren weg en harder dan in een mätigen draf rijden.
5 elders op den openbaren weg wateren, dan in de daartoe bestemde bakken.
1 vervoer van vuilnis in daartoe niet volgens de voorschriften ingerigte wagens.
1 werpen van vuilnis op den openbaren weg.
6 spelen met geld en kaarten op den openbaren weg.
1 zonder vergunning standplaats te nemen op den openbaren weg.
2 glazen wasschen aan de straatzijde op verboden tijd.
2 plaatsen van voorwerpen op de voor de voetgangers bestemde kleine steenen.
1 afsteken van vuurwerk op de straat.
1 zich in kennelijk beschonken toestand op straat vertoonen.
5 rijden over de voor de voetgangers bestemde kleine steenen.
2 aan de huizen rondrijden met groentewagens 's middags na 12 ure.
3 plaats nemen op de marktplaatsen, zonder vergunning.

— De onlangs uit de ontdekte kolenmijn te Bentheim gegraven kool is door den heer *G. J. Mulder*, hoogleeraar te Utrecht, scheikundig onderzocht en bevonden geen gewone steenkool, maar zoogenoemde pechkool te zijn van uitmuntende hoedanigheid en brandbaarheid, maar van welke men alleen vreest, dat, zoo als gewoonlijk met die soort het geval is, slechts weinig zal worden gevonden.

— De gemeenteraad van Haarlem heeft in zijne zitting van 14 dezer, naar aanleiding van een nader voorstel van de financiele kommissie, besloten, dat de raad zich bij adres tot Z. M. den Koning zal wenden, met het verzoek om de gemeenten vrij te stellen van de betaling van zegelgelden voor den burgerlijken stand, of om, des gevorderd, de daartoe vereischte voordragt aan de Staten-Generaal te doen indienen, en aan Burg. en Weth. op te dragen om daaraan de vereischte openbaarheid te geven, opdat ook andere gemeente-besturen daar kennis van zonden kunnen nemen.

— Burg. en weth. van de gemeente Beide Katwijken c. s., hebben belanghebbende doktoren opmerkzaam gemaakt, dat de gemeente Katwijk aan zee, die ongeveer 3600 zielen telt, thans zonder een daar ter plaatse inwonenden geneesheer verkeert.

— Dat de gemeente Bolsward niet achterlijk blijft in de daarstelling van al die inrigtingen, die volksbeschaving ten doel hebben, en ter voorkoming van armoede kunnen strekken, daarvan is weder een nieuw bewijs gegeven. Reeds sedert Julij dezes jaars waren door het departement Bolsward der maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* maatregelen genomen om de opening eener industrieschool voor te bereiden, en thans is de zaak, ook door belangstellende medewerking van verschillende kollegiën, reeds zoo ver gekomen, dat die school in deze maand zal worden geopend.

Amst. C.

— Uit Deventer schrijft men ons van 16 Nov. Uit het viertal kandidaten, ter vervulling der ontstane vakature van herder en leeraar bij de Evang. Luthersche gemeente te dezer stede, bestaande uit de heeren: *Lublink Weddik* te Harlingen, *Reudler* te Monnikendam, *Loman* te Tiel en *Beudeker* te Brielle, had de kerkeraad bereids het navolgende tweetal geformeerd: Ds. *Lublink Weddik* en Ds. *Reudler*. Heden is met eene meerderheid van ééne stem laatstgenoemde beroepen; Ds. *Reudler* had zeven, Ds. *Weddik* had zes stemmen op zich vereenigd. Wij hopen evenwel, dat de beroepene vrijheid zal vinden, om tot ons over te komen."

— Gister is aan de Leidsche hoogeschool privaat gepromoveerd in de regten, de heer *H. R. van Marle*, geb. te Deventer, met theses.

— Den 1. Dec. eerstk. zal van Harderwijk vertrekken een detachement suppletie-troepen, sterk 125 onderofficieren en manschappen, onder geleide van den van verlof terugkeerenden majoor der genie jhr. *F. J. H. Gevers*, medegeleiders de 2de luits. der inf. *J. W. Themmen* en *F. D. Mohr*, de officiers van gezondheid 3de kl., *J. F. Buning* en *K. W. Hamilton*.

*— De meenigmaal gedane opmerking, dat drooge jaren veel meer binnenvet in het slagtvee geven dan vochtige jaren, wordt thans wederom opgemerkt, en de waarheid daarvan bij velen door de ondervinding bevestigd. Vele koeijen hebben wel een zwaar gewigt bekomen; maar er bevindt zich over 't algemeen naar die evenredigheid geen binnenvet in; zoo als men weet, is deze zomer meer vochtig dan droog geweest; echter het vleesch is meestal goed doorwassen, iets, dat in dergelijke gevallen daarmede in verband staat; als het vet minder is, dan is gewoonlijk het vleesch beter.

— Het *Journal du Limbourg* meldt, dat ll. Donderdag, onder het dorp Buggenum, bij het ophalen van kiezel, van den bodem der Maas, een hooren van een dier der voorwereld gevonden is, lang 2 el en 15 duim, 1/2 el dik, en wegende 35 Ned. pond. Vermits dit been blijkbaar een regterhooren is, schijnt de gissing niet zonder grond, dat dit dier tot het geslacht der buffels of runderen van eene verbazende grootte heeft behoord. Het is niet de eerste keer, dat in Limburg dergelijke overblijfsels ontdekt zijn; nu ruim dertig jaren geleden, vond men op een kwartier uurs van Maastricht, bij het ontgraven der Zuid-Willemsvaart, het gedeelte van den kop en eenige kolossale beenderen van een manmouth of olifant der voorwereld.

TEXEL, 17 November.

Binnengekomen: Welvaart, kapt. *Mooij*, Adler, kapt. *Gustaves*, en Tweelingzusters, kapt. *Carst*, alle drie van Batavia.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 17 Nov. 1.04 El; + AP. 7,99. Gew. 23 d.
Keulen, 16 » 5 v. 10 1/2 d. (5 v. 10 1/2 d. Rijnl.) Gew. 8 1/2 d. Rijnl.
Rhijnhoogte te Keulen 17 Nov. 6 v. 0 d. Rijnl.

Utrechtsche Schouwburg.

Den 6. *November* 1856.

DE LADY VAN WORSLEY-HALL.

De geachte schrijfster van *Nacht en Morgen*, van *Moeder en Zoon*, CHARLOTTE BIRCH-PFEIFFER, ontwierp voor hare talentvolle Dochter de rol, die ons door mevrouw *Kleine* werd voorgedragen in het Tooneelspel, dat daarvan den naam voert, en, uit het handschrift-zelf, door de vlugge pen van den heer *Greb*, voor den Hollandschen Schouwburg, in het Nederduitsch werd vertaald.

Luide toejuiching ging van de hoofdstad uit, toen de begaafde Tooneelkunstenaresse, als *Gast*, op nieuw het Stads-schouwtooneel van Amsterdam betreden, en de LADY VAN WORSLEY-HALL voor een niet minder uitgelezen, dan talrijk publiek opgevoerd had, eene wederverschijning na tien jaren afwezigheid, die mevrouw *Kleine* tot eene ware leerschool heeft gestrekt, waar zij den grooten aanleg, die in haar sluimerde en deels reeds tot ontwikkeling was gekomen, verder kon beoefenen, beschaven en volmaken, op eene wijze, die haar onder Neêrlands beste talenten van het tooneel eene eerste plaats heeft aangewezen. De waardige vrouw heeft, van de zijde haars verdienstelijken grootvaders, het echte artistische bloed in de aderen, en de kleindochter van den *theoretisch en practisch*, beiden, even bekwamen *Jelgerhuis* levert ons het onmiskenbaar bewijs, dat zij de lessen der ernstige kunst, naar het voorschrift van *Blair*, met vuur heeft opgevat en *bedaard* in 't leven weet te brengen. — De aanwinst van *zulk* eene dame voor het vaderlandsch Tooneel is van het hoogste belang, niet alleen *op zich zelf* beschouwd, maar tegelijk ook voor het geheele personeel van den Amsterdamschen Schouwburg: immers, op den duur zal zij velen, die nu nog meenen, dat in overdreven gebaren, in reuzenstappen, en in vreeslijke luidruchtigheid de echte kunst van het tooneel gelegen is, terugbrengen van dat dwaalspoor, waarop zij voorthollen, en hen brengen tot de grenzen, ja, binnen de palen van het stille, eenvoudige, waarachtig-natuurlijke der ware dramatiek, gelijk als mevrouw *Kleine* dat bezit en teruggeeft, zoo door haar spreken, als door haar zwijgen, zoo door haren gang, als door hare *pose*, zoo, met een woord, door al haar doen en laten, door hare geheele opvatting en uitdrukking van personen en zaken, kortom, door, wat men noemt, de *totaliteit* van het talent.

Wij hebben, méér dan eens, goede ac[illegible] gezien en toegejuicht, zoo binnen- als buitens[illegible] maar binnenslands hebben wij er sinds m[illegible] *Wattier* zelden eene ontmoet, die mevrouw [illegible] zou overtreffen. Zij heeft te *Utrecht* CESA[illegible] evenaard, en kan gerust, met hem, zeggen: [illegible] *vidi, vici:* ik kwam, zag en overwon." — [illegible] zij werd ook uitmuntend bijgestaan door de [illegible] *Roobol*, *Tjasink* en *Morin*, ofschoon de laats[illegible] met een weinig minder *pathos* volkomen goe[illegible] kunnen volstaan, en de heer *Veltman* liever i[illegible] ander *emplooi*, dan wel in dat van een losban[illegible] kroonprins, zou moeten optreden; terwijl de heer *M*[illegible] door het laten varen van den hem maar al te [illegible] eigen somberen preektoon, zijne verdiensten als [illegible] kunstenaar nog veel verhoogen kon. Was, in [illegible] algemeen, 't kostuum, bijzonder der dames, h[illegible] keurig, dan mogen wij vooral niet onopgemerkt [illegible] dat van lord *Timotheus Worsley* (den heer *Tja*[illegible] wiens geheele toilet, even als zijn spel, voort[illegible] heeten mogt, terwijl zijn kapsel — het werk [illegible] onzen stadgenoot, den heer *van Boekhoven* — [illegible] weinig tot het treffend effekt bijdroeg, en, in [illegible] mate, zelfs den lof van hoogst bekwame pe[illegible] kunstenaar in de hoofdstad heeft weggedragen[illegible] Mevr. *Roos*, *Thiensma-Rinkes*, *van Dijk-Albrec*[illegible] *Engelman-Bia* bragten elk het hare toe, om de [illegible] en opvoering van dit boeijend Tooneelspel volk[illegible] te doen gelukken, en bij een ieder het verlang[illegible] wekken, om, weldra, *op nieuw* in de gelegenhe[illegible] worden gesteld tot eene gedurige en luide toeju[illegible] der allerverdienstelijkste hoofdpersoon van dezen fr[illegible] avond, mevrouw *Kleine*, die haar spel, zoo te [illegible] ten deele viel, gelijk tevens van het overige Sch[illegible] burgpersoneel, dat zich steeds beijvert, om de [illegible] trouwe bezoekers van het Nationaal Tooneel te b[illegible] nen voor den prijslijken ijver, waarmeê zij, welw[illegible] en krachtig, eene zaak helpen schragen, die de[illegible] langstelling van het publiek, voorzeker, verdien[illegible] dáárdoor ook alleen zal kunnen komen tot een [illegible] nieuwden trap van bloei, als waarop eenmaal [illegible] Nederlandsche Tooneelmuze fier was, zich te [illegible] verheffen.

S P A N J E.

MADRID, 15 November.

De *Gaceta* deelt een koninklijk besluit [illegible] waarbij eene nieuwe bekrachtiging wordt gegeve[illegible] de verkoopingen van kerkelijke goederen, die [illegible] het besluit van staking der verkoopingen, he[illegible] plaats gehad.

De Beurs was gisteren gunstig 3 pCt. [illegible] nieuwe diff. 24,60.

I T A L I E.

TURIJN, 12 November.

De Oostenrijksche regering heeft het beslag o[illegible] goederen der beide geëmigreerden uit Lomba[illegible] generaal graaf *Lechi di Brescia* en graaf *Oni*[illegible] *Treviso*, opgeheven. Beiden zijn genaturalis[illegible] Sardiniërs, en men verwacht dus, dat het niet b[illegible] zal blijven, daar tot dusverre het beslag slec[illegible] opgeheven ten gunste der uitgewekenen die n[illegible] Sardinië waren genaturaliseerd.

Uit Napels verneemt men, dat de koning we[illegible] genade verleend heeft aan eenige personen waar[illegible] ook den hertog *Serradifallo*, bekend om zijn [illegible] over Siciliaansche oudheden, en die in 1848 [illegible] president van de kamer der Pairs van het [illegible] Sicilië lid was der deputatie, welke den hertog [illegible] Genua de kroon van Sicilië moest aanbieden.

Naar men met zekerheid vermeent te weten, [illegible] de Paus een nuntius herwaarts zenden in den pe[illegible] van Mgr. *Fares*. Dit verwondert velen, daar [illegible] dinië slechts een zaakgelastigde te Rome heeft, [illegible] men schrijft het toe aan Frankrijks aandrang [illegible] eene toenadering tusschen het hof van Rome en [illegible] van Turijn.

Men spreekt hier veel van een huwelijk des ko[illegible] met de weduwe van de hertog van Leuchtenberg.

ROME, 4 November.

De wegen buiten de stad worden andermaal [illegible] roovers verontrust, in weerwil van de Oostenrijk[illegible] en Fransche bezetting. Voor weinige dagen he[illegible] dertig bandieten de villa van een rijken landeigen[illegible] den heer *Ballanzoni*, bij Urbino, overvallen, en [illegible] hem geëischt 20,000 scudi; en daar bij hun [illegible] woordde, dat hij zooveel geld niet had, hebben [illegible] gedreigd zijne vrouw en dochter mede te zullen vo[illegible] ren. Ten slotte hebben zij zich met 9000 tha[illegible] vergenoegd.

D E N E M A R K E N.

KOPENHAGEN, 13 November.

De dagbladen beginnen ~~zich~~ nu met de nota's der [illegible] Duitsche hoven bezig te houden, doch merkwaardig [illegible] is het, hoe de verschillende organen derzelfde partij [illegible] daarover in meening verschillen. De *Dagbladet* noemt [illegible] ze looze bedreigingen, die op niets zullen uitloopen, [illegible] zoo het kabinet kortaf weigert. De *Fädrelandet* [illegible] daarentegen beschouwt de zaak als van zeer ern[illegible] stigen aard, en zegt, dat de koning zich moet toe-

...trouwen aan ministers die den moed zullen hebben ...t Duitschland weder een oorlog op leven en dood ...beginnen, of de plegtigste verbintenissen moet ...krachten, door hem tegenover de Deenen aan...aan. Het eerste zou vooral afhangen van de ...ersteuning waarop men van andere mogendheden ... rekenen, en tot het tweede zou de koning ...it overgaan. Hij zou dan welligt de regering ...er aan zijn opvolger overdragen; maar wat zou ...e dan doen?

De heeren *Suhr* en *Raasles* hebben koncessie be...en voor den aanleg van eene onderzeesche tele...af tusschen St. Thomas en Noord-Amerika en ...eilanden in de golf van Mexiko. Deze onderne...ing kan voor alle handelsbetrekkingen van groot ...ang worden.

WEENEN, 15 November.

Het huwelijk van aartshertog *Ferdinand Maximiliaan* ... prinses *Charlotte* van België zal eerst den a. s. ...er plaats vinden, en waarschijnlijk in de maand ...ij, als wanneer de prinses haar zeventiende jaar ... bereikt hebben.

Hoewel dezer dage het berigt van den *Corrière ...liano*, dat de Protestanten het voornemen hadden ...gegeven, om zich een kerkhof aan te schaffen, werd ...engesproken, zoo blijkt toch, dat dit berigt ge...ond was; zich grondende op de ordonnantien, re...en en gebruiken, welke tot dusverre van kracht ...ren, vorderen zij echter hun deel der bestaande ...khoven, welke steeds voor alle Christelijke ge...dten bestemd waren.

WEENEN Maandag 17 November.

De keizer en de keizerin zijn heden morgen naar ...lië vertrokken. Zij zullen heden avond te Ley...h aankomen.

De aartshertog *Leopold* van Toskanen wordt alhier ...acht, om zich naar Dresden te begeven.

— 17 *Nov.* Met. 5 pCt. 81¼; 4 pCt. 70¼; Bank. ...70; Credit-Anst. 315; Noord-Bahn-Akt. 253¼; ...Fr.-Spoorw.-Akt. 247¾; Saltzb.-Sp.-Akt. 102⅞; ...mb. Ven. 99; wiss. op Lond. 10.23.

BERLIJN, 16 November.

Het ministerieel dagblad de *Preusz. Corr.* deelt ... volgende mede.

„Op eenige uitzonderingen na, geeft de Zwit...sche pers zich over aan de grofste beleedigingen ...ns Pruissen en Duitschland. Dit was van de ...bladen van Neufchatel wel te verwachten. Het ...de regt van Pruissen zal door die buitensporig...n niets verliezen. Beleedigingen en lasteringen ...deelen slechts hen, die ze uitspreken of aan...oen. De Pruissische regering vervolgt haren weg, ...der er zich van te laten afbrengen, namentlijk ...n weg van regtvaardigheid, die de waarheid zal ...oen zegevieren, en aan de getrouwheid de erkente...kheid zal doen wedervaren, die zij verdient."

In de *Voss. Ztg.* leest men, dat te Hamburg vier ...ingsbureaux zijn geopend voor de vrouwen, welke ... Duitsch legioen naar de kaap de Goede Hoop ... vergezellen. Meer dan vijftig meisjes hebben ... reeds laten inschrijven. Het zijn naaisters, mo...en zelfs aktrices.

BERLIJN, 16 November.

De heer *v. Sydow* heeft zich, volgens eene kor...ondentie uit Frankfort, van Sigmaringen naar ... begeven, om betreffende de gevangenen van ...chatel eene nota over te brengen, die Oos...ijk, Beijeren en Baden zullen ondersteunen. ... de onderhandelingen zonder gevolg blij...dan zou Pruissen drie legerkorpsen naar ...Zwitsersche grenzen laten oprukken, Schaffhausen ...ijze van pand bezetten, en Zwitserland aanspra...ijk stellen voor de kosten der expeditie. In de ...lomatiesche kringen vindt dit berigt echter weinig ...eloof. De onderhandelingen zijn evenwel eerst be...onnen en kunnen nog zeer goed eene vredelievende ...lossing te weeg brengen.

ENGELAND.

LONDEN, 15 November.

De *Morning-Chronicle* deelt mede dat de koningin ...in gezegende omstandigheden bevindt.

Volgens den *Daily-News* heeft de heer *Little*, ...ter van den Midland-Great Wester spoorweg van ...and, zich den hals afgesneden; waarschijnlijk, ...een aanzienlijk deficit ook op zijne rekening ont...dekt was.

De *Times* van gisteren bevat een verschrikkelijk verhaal omtrent eene moeder die met hare vijf kinderen geheel van kleederen ontdaan in een on-bewoond gebouw, van honger stervende gevonden is. Van Maandag tot Donderdag middag hadden zij volstrekt geen voedsel genoten.

Niettegenstaande alle mogelijke geneeskundige hulp onmiddelijk werd aangebragt, is de moeder tenge-volge van uitputting reeds den volgenden morgen overleden en verkeeren de beide oudste kinderen nog in een hoogst bedenkelijken toestand.

LONDEN, 16 November.

De *Times* verheft wederom zijne stem tegen een nieuw kongres. Het verdrag — zegt hij — moet slechts naauwkeurig worden nagekomen, maar moet niet weder overwogen worden. De schrijver ziet er zelfs gevaar in voor het verbond, indien de verschillen niet vóór de opening van het Parlement worden vereffend.

Uit hoofde van het afsterven van vorst *Karel* van Leiningen, stiefbroeder van H. M., zijn alle feesten ten Hove tot na Kersmis geschorst.

— Eene nieuwe reeks van schurkerijen op groote schaal houdt de algemeene aandacht bezig. *Leopold Redpath*, alhier woonachtig, bij de maatschappij van den grooten Engelschen noorderspoorweg aangesteld, en voornamelijk met het in- en overschrijven der kapitalen van die maatschappij belast, heeft zich namelijk aan ontvreemdingen schuldig gemaakt, welker bedrag men verzekert, dat minstens 1½ millioen gulden beloopt. Hij ging hierbij dus te werk dat hij, bij het afgeven van aktien van 100, 200 en 300 ponden sterling, telkens op de registers een 0 achter het cijfer voegde, zoodat de direkteuren jaren achtereen niet begrijpen konden, waarom zij telkens tusschen de vijftien en twintigduizend ponden sterling meer aan dividenden moesten uitbetalen dan waartoe zij zich volgens hunne eigene aanteekeningen verpligt achtten. En nogtans was hun vertrouwen in den beambte zoo onbepaald, dat zij nu eerst drie weken geleden nieuwe beambten hebben aangesteld, om de rekeningen der maatschappij aan een naauwkeurig onderzoek te onderwerpen.

LONDEN, Maandag 17 November.

De stoompaketboot **Arabia** is gisteren te Liverpool aangekomen, met berigten uit Nieuw-York van den 4 Nov. De verkiezing van den heer *Buchanan* tot president van de Vereenigde Staten werd als zeker beschouwd. De *Times* van heden morgen deelt die verkiezing als zeker mede, doch geeft geen nader verslag deswege.

De agent der Vereenigde Nieuw-Yorker *Press* te Liverpool zegt ook, dat de heer *Buchanan* tot president der Vereenigde Staten gekozen is.

Uit Mexiko wordt van den 22 Okt. de toenemend ontevredenheid over het tegenwoordig goevernemen gemeld.

LONDEN, 17 November.

De agent der vereenigde dagbladpers van New York, te Liverpool, berigt, dat *Buchanan* tot president der Vereenigde Staten gekozen is.

Uit Mexiko meldt men van 22. Okt., dat de ontevredenheid met het tegenwoordig goevernement steeds toeneemt.

— 17 *Nov.* Gek. 93; Sp. 3 pCt. 41; 1¼ pCt. 23¼; Rusl. 5 pCt. 106; 4½ pCt. 95; Holl. 4 pCt. 96; 2½ pCt. 64; Sard. 5 pCt. 89.

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 November.

Naar het gerucht wil zou Rusland hebben voorgesteld de zaak van het Slangeneiland te schikken door er een gemengd kommissariaat op te rigten.

In de kwestie van Bolgrad zou het toegeven, en dan onmiddelijk gebruik maken van het regt, om de ontruiming der Zwarte zee en der vorstendommen te eischen. Uit dankbaarheid voor Frankrijks tusschenkomst in dezen, zou Engeland nu genegen zijn de vereeniging der Vorstendommen voor te staan.

Met Napels schijnt het mede wel tot eene schikking te zullen komen; althans, de markies *Antonius* heeft onze stad nog niet verlaten.

De geruchten omtrent de aftreding in Toscane van het ministerie *Baldasseroni* schijnt van allen grond ontbloot.

Feruk khan wordt tegen half December hier verwacht. Hij begeleid een neef van den schach die aan de polytechnische school zijne militaire studiën zal voltooijen.

De *Moniteur* van heden bevat het gewigtig besluit, dat de ministers, op hunne verantwoordelijkheid, geene nieuwe uitgaven kunnen doen, alvorens in de middelen voorzien is om daaraan te voldoen, hetzij door een suppletoir krediet, hetzij door af- en overschrijving.

Hieruit blijkt, dat de regering die beschuldiging niet op zich wil laden door onbedachte of niet genoegzaam gemotiveerde uitgaven, den toestand te verergeren.

In den finantieelen toestand bespeurt men eene merkbare verbetering.

Men gewaagt van het plan van den Deenschen koning *Frederik VIII*, om afstand te doen van den troon, ten voordeele van zijn zoon prins *Ferdinand*, die nog al reaktionnair is. De koning zou zich met zijne vrouw, gravin *Danner* naar Zwitserland terug willen trekken, om zich aldaar aan zijne geliefkoosde bezigheden, jagt en visscherij, over te geven, en de staatszaken vaarwel te zeggen, die hem zooveel kommer opleveren.

Omtrent *Gaëta* geeft een officier van het Krimleger, die nu in Italië reist, de volgende inlichtingen:

De stad is amphitheatersgewijze op een rotsachtigen berg gebouwd, dien zij van den voet tot den top bedekt. Aan de zeezijde wordt zij verdedigd door een reeks onregelmatige, boven elkander liggende werken, dateerende van den tijd van *Karel V*. Zij zijn gebleven gelijk zij des tijds waren, wat den vorm betreft, doch in de bijzonderheden aanmerkelijk verbeterd door de Franschen, die deze vesting in 1799 en 1806 in bezit namen. De verdedigingswerken van Gaëta worden goed onderhouden, en zijn terdege bewapend met 160 vuurmonden met kruisvuur.

De haven wordt bestreken door een vierkant fort. Aan de landzijde verheft zich een muur met bastions, gewapend met ongeveer 70 stukken en die door eenige buitenwerken met de vesting verbonden is.

— Donderdag heeft zich in de nabijheid van Parijs een man van 56 jaren het leven benomen. Hij was zeer gefortuneerd, maar had, na het op zijde zetten zijner zaken, zoo'n begeerte dit leven te verlaten, om de na dit leven door hem gedachte gelukzaligheid te verwerven, dat hij daartoe zich gehaast heeft het voorbeeld te volgen van zijn vader, zijne beide broeders, zijne zuster en 10 voorouders, die even als hij, zich zelf den dood hebben gegeven. Hij heeft dit alles in een brief aan een vriend uiteengezet.

PARIJS, Maandag 17 November.

De *Moniteur* berigt heden, dat de baron *Dircking-Holmfeld* zijne geloofsbrieven, als gezant van Denemarken, aan den keizer heeft overhandigd.

De keizer had de aanzegging ontvangen, dat de hertogin *van Montpensier* van eene dochter is bevallen.

— 17 *Nov.* 4½ pCt. 90,10; 3 pCt. 66,95; Sp. 1¼ pCt. 23¼; 3 pCt. 37¼.

MARSEILLE, 16 November.

De paketboot de **Sinaï** is in onze haven aangekomen met berigten van Konstantinopel tot den 6. dezer.

In de wateren van de Levant hadden hevige stormen gewoed.

De hoofden van de buitenlandsche gezantschappen hadden *Reschid Pacha* met zijne benoeming tot groot visier geluk gewenscht.

De aanspraken van Lord *Stratfort* en van den Sultan, bij gelegenheid van de aanbieding der orde van den Kousenband, zijn publiek gemaakt. De Sultan heeft zijne erkentelijkheid te kennen gegeven over deze nieuwe bevestiging van het verbond met Turkije.

De heer *Young*, wapenkoning van de ridderorde van den Kousenband, heeft van den Sultan een rijk met diamanten bezetten Sabel ontvangen.

De heer *M. Neil* is naar Engeland teruggekeerd, om zijne bevindingen nopens den ijzeren spoorweg van de Euphraat mede te deelen. De generaal *Chesneij* is te Konstantinopel gebleven, om over de voorwaarden dier onderneming te onderhandelen. De haven, die als hoofd van dien ijzeren spoorweg moet dienen, zal bij de monding van de Oronte worden aangelegd.

De stad Suez is zeer levendig door de toebereidselen, die men maakt tot de daarstelling van de nieuwe stoombootdiensten, waarvan de onderkoning van Egipte de oprigting heeft bevolen. De togt van Suez naar Djeddah zal nu in vijf dagen geschieden.

Het bevestigt zich, dat de Czaar de orde van den Witten Arend heeft geschonken aan *Ismail Pacha*, opperbevelhebber van het Aziätiesch leger. Deze onderscheiding is den Muschir te beurt gevallen, wegens zijn gedrag te Kars gehouden.

De Porte maakt zich gereed, om Giurgewo te doen versterken, en er een kamp van 25,000 man te vereenigen.

Hevige stormen hebben in het Oosten gewoed.

In de zijden openbaart zich eene verlaging der prijzen. Het koren houdt zich hier op prijs en er is weinig aangevoerd. Evenwel zijn ruim 300 schepen met koren, maïs, rogge en gerst, vooral van den Donau komende, den Bosphorus gepasseerd. Hunne voornaamste bestemming was Marseille, de Adriatiesche zee en Engeland. De graanprijzen waren in 't Oosten dalende, en werden aangeboden. De koloniale produkten, de metalen en spiritualiën zijn rijzende.

Uit Algiers schrijft men van den 25. Okt., dat de wegen onveilig werden. Zijde was er weinig, maar de graanoogst was goed.

MARSEILLE, Maandag 17 November.

De koningin moeder van Spanje, *Maria Christina*, heeft zich heden alhier ingescheept, om zich naar Rome te begeven.

Berigten uit Napels van den 12. Nov. zeggen, dat een koninklijk besluit is afgekondigd, waarin de aanlegging van een ijzeren Spoorweg van Napels naar de golf van Tarente wordt toegestaan. In Napels heerschte rust; doch de handelszaken waren kwijnende.

ADVERTENTIEN

*** Bevallen van eene *DOCHTER*, M. A. A. ARNTZ—KEGEBEIN.
Utrecht, 17 Nov. 1856.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming bij ons Huwelijk ondervonden, betuigen wij bij deze, ook namens wederzijdsche betrekkingen, onzen opregten dank. W. VAN ELDEN.
Utrecht, J. B. W. VAN ELDEN,
18 Nov. 1856. VAN EEDEN.

*** Voor de vele blijken van deelneming, ondervonden bij de bevalling zijner Echtgenoote, betuigt de ondergeteekende, ook namens haar, zijnen hartelijken dank.
Utrecht, 18 Nov. 1856. J. G. ABENDROOTH.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming, ons gedurende de ziekte en bij het overlijden onzer geliefde Zuster betoond, betuige hiermede ook namens mijne Echtgenoot, welmeenenden dank.
A. H. SCHLüTER.

*** Voor de vele en hartelijke bewijzen van deelneming, ons dezer dagen betoond, bij het overlijden van onzen jongsten lieveling, betuigt de ondergeteekende, ook namens zijne Echtgenoote, zijnen hartelijken dank. B. VAN DEN BERKHOF.

LIEFHEBBERS CONCERT: SYMPHONIA.

(Acht Concerten *f* 4,— Contributie.

*** Zij, die wenschen lid te worden van dit gezelschap, hetwelk dilettanten in de gelegenheid stelt, zich in *orchest-* en *solospel* te oefenen, vervoegen zich bij den Secretaris F. D. SPRENGER,
Steenweg, bij de gez. *Huyberts.*

*** Het bestuur van het **Metalen Kruis**, afdeeling Utrecht, brengt ter kennisse van de leden der afdeeling, dat, na onderhandeling met den heer Direkteur van den Schouwburg alhier, door denzelve gratis aan de leden der afdeeling plaatsen in het Parterre en het 2. Amphitheater, op vertoon van hun bewijs van Lidmaatschap en voorzien van het Kruis, groot model, zijn afgestaan, tot het bijwonen van de voorstelling ONTHOUDT UW' DAG op den 20 November aanstaande.
Het Bestuur der Afd.,
Graaf NAHUYS, *President.*
A. G. J. TAETS VAN AMERONGEN, *Secr.*

HOUTVERKOOPING OP VOORDAAN,

*** Donderdag 20 November, ten 10 ure, van Eiken- en Elzen HAKHOUT, Eiken BERGROEDEN, POMPEN, PALEN, enz., Beuken KAGCHELBLOKKEN, TAKKEBOSSEN, enz. *Het Elzen Hakhout in den Ruigenhoek zal op Voordaan worden verkocht*, alles ten overstaan van den Notaris VOSMAER, te Utrecht.

TE HUUR 1° Mei 1857.

*** Eene dubbelde HEEREN HUIZINGE met TUIN, zeer modern en gemakkelijk ingerigt, staande buiten de Waardbarrière; te bevragen bij J. KRIJNDERS, Mr. Timmerman, Varkenmarkt.

*** Men verlangt tegen 1° Mei aanstaande te huren een fatsoenlijk HUIS met TUIN, bevattende liefst beneden 2 Kamers en een Spreekkamertje, en boven 4 Kamers. Adres brieven franco onder lett. O. P. Q. bij J. G. BROESE, Boekhandelaar te Utrecht.

ER WORDEN GEVRAAGD

*** een paar **Letterzetters** en *Letterzetters (jongmaatjes)*; adres aan 't bureau dezer Courant, Korte Nieuwstraat.

PELTERIJEN.

*** J. LEENARTS berigt, dat in zijn **Pelterij Magazijn** thans zeer ruim voorhanden zijn, de keurigste ARTIKELEN VAN HEEREN EN DAMES BONT; als ook met Bont gevoerde Heeren Handschoenen, Vilten Pantoffels, Gom-elastieke Overschoenen en verdere Winter Artikelen;

dat ook zijn **Hoeden Magazijn** zeer ruim geassorteerd is in Dames- en Kinder-Castoren Hoeden, keurige Winterpetten, enz., alles tot zeer billijke prijzen.

*** Door ALLART & VAN DER MADE, te Amsterdam, is verzonden:

Dr. MARTIN LUTHER,

DE HERVORMER.

Met 48 Staalplaten.

ORIGINELE TEEKENINGEN VAN GUSTAV KöNIG.

BIJSCHRIFTEN EN HISTORISCHE SCHETSEN VAN PROF. **HEINRICH GELZER.**
UIT HET HOOGDUITSCH DOOR MEVROUW **ELISE VAN CALCAR.**
In Prachtband. Prijs f 17,50.

Men vindt in dit meesterlijk werk den Held der Hervorming geschetst in de diepte van zijn innerlijk leven, in de kracht van zijne openbare werken, in den liefelijken kring van zijn huiselijk verkeer, op de grootsche loopbaan der Kerkvernieuwing, met zijn stouten moed en kinderlijken zin, tegenover vrienden en vijanden. Men zal dat alles gadeslaan met het oog op dien onzigtbaren Leidsman, die hem voorbereidde en toeruste tot het hoog en heerlijk werk der Hervorming, zoo als die Hervorming eene waarheid en leven werd in zijne opregte ziel, om uit dat rijk en warm gemoed, zoo krachtvol bezield, vurig uit te stroomen, en zijne omgeving, zijn vaderland, ja alle volken aan te grijpen en te doordringen. Een onzer vermaardste Hoogleeraren getuigde: „Zoo er ooit een werk is uitgegeven, Luther „waardig, het is dit geschrift van GELZER. Hoe veel er over de Hervorming geschreven zij, zulk „een werk bestond er nog niet. Van ganscher harte wenschen wij, dat dit boek, versierd met 48 keurige „Staalplaten, een veelgelezen huis- en tafelboek in alle Christelijke huisgezinnen worde, en krachtig „medewerke tot de handhaving van echte Protestantsche beginselen, waarin alle belijders van Jezus „Christus zich één gevoelen."

*** De ERVEN H. TRIP brengen ter kennisse van het geëerde publiek, dat zij regtstreeks uit de steenkolenmijnen in het Ruhrland, langs den Rhijnspoorweg hebben aangevoerd, en successivelijk zullen aanvoeren, prima kwaliteit, **extra grove, versche en vlugbrande kolen**, die zij met het volste vertrouwen aanbevelen, zich overtuigd houdende, dat de konsumenten geene betere soort kunnen verlangen; aangezien dit jaar, in afwachting van Steenkolen-aanvoer langs den spoorweg niet als naar gewoonte, prijscouranten aan hunne begunstigers zijn gezonden, meenen zij zich tot deze kennisgeving te mogen bepalen:

RUHR-Vette SCHAALKOLEN per hoed *f* 48.—
„ „ waag - 2.40
Id. KAGCHELKOLEN „ hoed - 31.50.
„ mud - 1.80

met inbegrip van lands en stedelijke belasting.

Verder als naar gewoonte diverse andere soorten tot gewone prijzen voorhanden.

Kantoor aan de Viebrug en buiten Tolsteegbarrière.

*** Spécialement admise comme Institutrice, par les autorités locales de cette ville, Mlle C. MAYER a l'honneur de se recommander à la bienveillance des parents, qui voudraient lui confier l'éducation de leurs enfants. Elle se charge aussi, dans ses heures disponibles, de donner des leçons en ville. Son adresse est: *Oudegracht* près du *Bakkerbrug* No. 58.

*** Iemand eene fatsoenlijke affaire uitoefenende, welke hem echter geen genoegzaam bestaan verschaft, wenschte de hem overig zijnde tijd nuttig te besteden tot het verrigten van SCHRIJFWERK als andersints, durvende hij zich vleijen daartoe de noodige bekwaamheden te bezitten; daar het slechts voor een gedeeltelijk bestaan is, wordt er geen groot salaris verlangd, hierop reflecterende, vervoege zich met *franco brief*, onder letter R, bij den boekverkooper W. MAARSCHALKERWEERD alhier.

*** J. C. VAN DEN BRINK, op de Vischmarkt over het Hanengeschrei, heeft heden aangekregen eene partij beste blanke MEERBAARS, de Water- en de Sousbaars voor 22 cents en de Bakbaars voor 20 cents de 5 ons; deze zijn te bekomen tot den eersten December; ook allerbeste blanke SNOEK, de Kooksnoek voor 15 cents en de Baksnoek voor 10 cents de 5 ons. Verzoekende ieders gunst en rekommandatie.

DE St. PAULUS ROTS.

DICHTSTUK

VAN

BERNARD TER HAAR.

Nieuwe uitgave,

in linnen bandje, *verguld op snede f* 1.90.
Te Amsterdam, bij C. W. TIELKEMEIJER en W. WILLEMS.

Marktberigten.

Utrecht 15 November. *Winter Tarwe* van *f* 10,75 tot *f* 14,75 *Winter Rogge* van *f* 7,75 tot *f* 8,25. *Garst* van *f* 6,00 tot *f* 7,00. *Zand Boekweit* van *f* 7,50 tot *f* 8,00. *Zware Haver* van *f* 4,60 tot *f* 5,00. *Ligte Haver* van *f* 4,00 tot *f* 4,50. *Witte Boonen* van *f* 10,50 tot *f* 12,00. *Duiven Boonen* van *f* 7,50 tot *f* 7,75. *Paarden Boonen* van *f* 7,25 tot *f* 7,50. *Groene Erwten* van *f* 7,00 tot *f* 12,50. *Graauwe Erwten* van *f* 10,50 tot *f* 14,50. *Appelen* van *f* 5,00 tot *f* 11,00. *Boter* (*gras*) van *f* 1,16 tot *f* 1,[illegible] *Idem* (*wei*) van *f* 1,02 tot *f* 1,06 het pond. *Hoenderen* van *f* 3,00 tot *f* 4,00 de 100 stuks. *Aardappelen* van *f* 1,40 tot *f* 2,00.

Ter markt waren aangebragt: 591 mudden Tarwe, 581 m. Rogge, 495 m. Boekweit, 749 m. Haver, 34 m. Garst, 89 m. Duiven- en Paardenboonen, 160 m. Witteboonen, 470 m. Groene Erwten, 105 m. Graauwe Erwten- en Capucijners, 2835 m. Aardappelen en 1936 ponden Boter.

Aan de Graanmarkt was de handel vrij levendig; Tarwe en Boekweit ruim prijshoudend.

Amsterdam, 17 November. Ofschoon van Tarwe vaste prijzen zijn te noteren, was de handel zonder belang; gesteldheid zeer flaauw; 129 ℔ b- Pools. *f* 455, *f* 4[illegible] 125, 127 ℔ dito *f* 450; 126 ℔ dito *f* 420; 121 ℔ d[illegible] *f* 400; 129 dito *f* 473; 127 ℔ r. b. dito *f* 410; 13[illegible] Kub. *f* 390; 127, 128 ℔ Gelders. *f* 385, *f* 390; 12[illegible] o. Lubec *f* 440; 125 ℔ o. Rijn *f* 430, 156/2 ℔ Gelders *f* 380; 130/2 ℔ dito *f* 400; 155/2 ℔ dito *f* 365; 130 o. Rost *f* 500. — Gedroogde Rogge lager; overige soorten in een doen; 118, 119 ℔ Arch. *f* 230, *f* 233; 11[illegible] 118, 119 Petersb. *f* 223, *f* 229, *f* 234; 118 ℔ j. [illegible] *f* 230; 120 ℔ Amerik. *f* 260.

Garst onveranderd; 94 ℔ vr. winter *f* 178. — Ha[illegible] prijsh.; 80, 82 ℔ fijne *f* 130, *f* 135. — Boekweit ho[illegible]ger verkocht; 118 ℔ Amersf. en Nijkerker *f* 240.

Rotterdam, 17 November. Granen. Tarwe: Zeeuws. Vlaams. en Vlaams. en Overm. tot vorige prijzen [illegible] kons. en verzending opgeruimd; goede en puike *f* 11[illegible] à *f* 12,25; Mindere *f* 9 à 11,25; Roode als voren [illegible] gebruikers; 161 ℔ Hoogl. Kleefs. *f* 420; 158 ℔ Bov[illegible] *f* 360; 158 ℔ dito Ris *f* 380; 158, 160 ℔ dito *f* 3[illegible] 157 ℔ Jar. dito *f* 385; 150 ℔ Oude Witb. Pools. *f* 4[illegible] Rogge: Overm., Zeeuws. en Vlaams. 10 c. lager [illegible] à *f* 8,10; voorts 150 ℔ Amerik. *f* 280; 148, 149 ℔ Limburg *f* 240, *f* 245; 143 ℔ Stockholm *f* 245. Ge[illegible] Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter *f* 5,50 à *f* 6,[illegible] dito Zomer *f* 5,50 à *f* 6,50.

WAARNEMINGEN, godaan op het Koninklijk Ned[illegible] Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenbu[illegible]*

Nov.	Uur	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barom. bij 0°	Ther. F.	Afwijk. d. temp.	Vochtigh	Gev. regen	Aanmerking[illegible]
			N. ℔						
16	2	w.	1.0	766.15	41.5	— 4 5	0.68	0	Bijna helder
	10	w.	0.5	68.76	36.0		91	0	Zw. bewolkt
17	8	zw.	5 0	67.63	36.3		83	0	Idem.
[illegible]	2	zw.	10.0	66.04	39.4	— 3.2	77	0	Idem.
[illegible]	10	zw.	3.0	65.26	38.5		86	0.2	Betrokken.
18	8	zw.	0.5	63.90	36.5		98	0	Zw. bewolkt

AMSTERDAM 17 November 1856.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld . . .	2 1/2	pCt.	62 3/4	63 1/16	62 1[illegible]
dito dito	3	„	74 13/16	74 15/16	74 1[illegible]
dito dito	4	„	93 13/16	93 7/8	93 1[illegible]
Amortisatie-Sijndikaat	3 1/2	„	89 5/8		
Handelmaatschappij .	4 1/2	„	130	130 1/2	130
Leen. Holl. Spoorweg . . .			98 1/2		
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en Co.*	5	„	102 5/8	102 7/8	103 [illegible]
Obligat. 1828 & 1829	5	„	101 5/8	101 3/4	101 [illegible]
Certifikat. 1831 & 1833	5	„	92 1/4		
Certifikaten 1840. . .	4	„	83 3/4		
Cert. bij *Stieglitz* . .	4	„	83 1/8		
dito Adm. te Lond.	4 1/2	„	92 3/4	92 7/8	92 [illegible]
Cert. van Assign. . .	6	„	62 1/2	62 5/8	62 [illegible]
POLEN.					
Aand. 1835, fl. 500			152 1/2		
Obligatien.	4	pCt.	76	76 1/8	
SPANJE.					
Obligatien	1 1/4	pCt.	22 11/16	22 15/16	22 1[illegible]
dito	3	„	40 3/8	40 1/2	40 [illegible]
Binnenl. Schuld . . .	3	„	36 1/2	36 3/4	36 [illegible]
Amortisable			6 1/16		
Bewijzen Koepons . . .			5 5/16	5 7/16	
OOSTENRIJK.					
Oblig. bij *Goll en Co.*	5	pCt.	78 3/4		
dito dito.	4	„	61 1/4		
Oblig. Metaliek . . .	5	„	73 1/4	73 1/2	73 [illegible]
Oblig. N.	5	„	82 11/16	82 13/16	82 [illegible]
dito dito La B. 54 .	5	„	82 11/16	82 13/16	82 [illegible]
dito dito	2 1/2	„	38 1/8	38 5/16	38 [illegible]
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	43 7/8	44	43 1[illegible]
AMERIKA.					
Venez. Oblig. 6 pCt., nu	4 1/4	„	33 1/2	34	
Grenada, Oblig. . . .	3	„	20 7/8	21	
Mexiko, Obl. 1854 £ 100	3.	„	20 1/4	20 3/8	

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.